

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členiek senátu JUDr. Eleny Krajčovičovej a JUDr. Jarmily Urbancovej v právnej veci navrhovateľa **Ing. Bc. J. S.**, správcu konkurznej podstaty úpadcu P. D. D., so sídlom U., proti odporcovi **Obvodnému pozemkovému úradu Michalovce**, so sídlom v Michalovciach, ul. Sama Chalupku č. 18, za účasti **I/ V. T.**, rod. B., bytom S., **2/ Ing. R. S.**, rod. K., bytom D., **3/ J. K.**, bytom D., **4/ A. B.**, rod. R., bytom D., **5/ L. B.**, bytom D., **6/ H. B.**, rod. M., bytom D., **7/ V. G.**, bytom D., **8/ A. Š.**, rod. B., bytom D., **9/ M. Č.**, rod. P., bytom D., **10/ J. D.**, bytom D., **11/ E. E.**, bytom D., **12/ A. H.**, bytom D., **13/ L. K.**, bytom D., **14/ T. I.**, bytom K., **15/ Ing. J. I.**, bytom K., **16/ M. I.**, rod. T., bytom D., **17/ T. F.**, bytom D., **18/ I. F.**, rod. S., bytom D., **19/ K. E.**, rod. H., bytom K., **20/ Ing. O. H.**, bytom M., **21/ V. M.**, rod. H., bytom K., **22/ A. I.**, rod. G., bytom V., **23/ E. K.**, rod. G., bytom Č., **24/ T. J.**, bytom D. 4, **25/ L. G.**, rod. L., bytom D. 108, **26/ L. L.**, bytom D., **27/ Š. M.**, bytom D., **28/ A. K.**, rod. H., bytom D., **29/ J. Č.**, rod. K., bytom Č.Č., **30/ K. P.**, rod. K., bytom Č., **31/ V. K.**, bytom D., **32/ I. P.**, rod. S., bytom D., **33/ R. I.**, bytom V., **34/ J. I. ml.**, bytom V., **35/ I. M.**, rod. I., bytom D., **36/ M. P.**, rod. M., bytom D., **37/ L. I.**, bytom D., **38/ E. H.**, rod. T., bytom D., **39/ K. T.**, rod. L., bytom K., **40/ H. N.**, rod. H., bytom D., **41/ A. P.**, rod. L., bytom V., **42/ J. P.**, rod. H., bytom D., **43/ K. Š.**, rod. P., bytom D., **44/ A. S.**, bytom D., **45/ Ľ. S.**, bytom V., **46/ L. V.**, bytom D., **47/ M. S.**, rod. V., bytom D., **48/ J. B.**, bytom D., **49/ V. B.**, rod. V., bytom D., **50/ I. G.**, rod. P., bytom D., **51/ Š. N.**, bytom D., **52/ K. P.**, rod. Č., bytom V. a **53/ M. M.**, rod. Č., bytom P., zastúpených spoločným zástupcom *T. J.*, bytom D. č. 4, *zastúpeným JUDr. I. R.*, *advokátkou so sídlom kancelárie K.* a **54/ A. Č.**, so sídlom v Č., o preskúmanie rozhodnutia odporcu zo dňa 01. augusta 2006, č. j. 2006/00465/R-2/Dr.Oz

o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 09. februára 2010, č. k. 5Sp/22/2006-37, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 09. februára 2010, č. k. 5Sp/22/2006-37 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) napadnutým rozsudkom potvrdil podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmané rozhodnutie, ktorým odporca podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a doplnení zákona NR SR č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z. z.“) rozhodol o reštitučnom nároku oprávnených osôb – účastníkov 1/ až 53/ tak, že vyslovil, že títo ako oprávnené osoby podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 503/2003 Z. z. spĺňajú podmienky § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 503/2003 Z. z. na vrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré boli odňaté bez náhrady podľa zákona SNR č. 81/1949 Zb. o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov s tým, že oprávneným osobám sa dňom právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia navráti vlastníctvo k pozemkom v katastrálnom území D., pôvodne vedeným v pozemnoknižnej zápisnici č. X. (X.) ako mpč. X., X., X. a X., toho času evidovaných na LV č. X. uvedeného katastrálneho územia v celkovej výmere 515.219 m², a to v podieloch špecifikovaných v bode 1) preskúmaného rozhodnutia. Vlastníkom uvedených nehnuteľností je P. D. D. a sú v užívaní A. Č.

Vychádzajúc z obsahu administratívneho spisu a listín predložených v súdnom konaní, považoval krajský súd za preukázané, že oprávnené osoby označené v preskúmanom rozhodnutí odporcu si svoj reštitučný nárok uplatnili v zákonom ustanovenej lehote a zákonom ustanoveným spôsobom prostredníctvom svojho spoločného zástupcu, ktorého oprávnenie na tento úkon vyplývalo z uznesenia členskej schôdze Pozemkového a lesného urbárskeho spoločenstva, konanej 30. marca 2004. Rovnako mal za riadne zistené,

že zoznamy oprávnených osôb boli pripojené k pôvodnej reštitučnej žiadosti a aj ku jej doplnku tak, ako sa nachádzajú v administratívnom spise, hoci ako príloha v podaciach pečiatkach označené neboli. Následne boli odporcovi spoločným zástupcom predkladané ďalšie listiny, preukazujúce splnenie podmienok oprávnenými osobami pre navrátenie vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam.

Krajský súd následne poukázal na § 37 ods. 2 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 330/1991 Zb.“), podľa ktorého na uplatňovanie nároku na vydanie nehnuteľnosti a nárokov vyplývajúcich zo spoluvlastníctva pri pozemkových úpravách môžu oprávnené osoby – spoluvlastníci určiť spoločného zástupcu. Konštatoval, že oprávnené osoby ako členovia Pozemkového a lesného urbárskeho spoločenstva v D. postupovali pred uplatnením reštitučného nároku pri určení okruhu účastníkov, výšky podielov i ustanovení spoločného zástupcu v súlade s § 37 zákona č. 330/1991 Zb.. Ako vyplýva aj zo zápisnice z pojednávania konaného 09. februára 2010, krajský súd zistil, že navrhovateľ nevedel označiť, ktoré konkrétne osoby spomedzi oprávnených osôb neuplatnili z ním tvrdených dôvodov svoj reštitučný nárok včas a o tomto svojom tvrdení nepredložil žiaden dôkaz.

Konkrétnejšie krajský súd k námietke navrhovateľa o neskorom datovaní, a teda aj udelení, plnomocenstva MUDr. G.L. TJ. až po uplatnení reštitučného nároku (plnomocenstvo z 27. marca 2006), uviedol, že námietka je irelevantná, pretože menovaná nie je účastníčkou daného správneho konania. Námietku o nedostatočnom preukázaní trvalého pobytu a štátneho občianstva Slovenskej republiky oprávnených osôb v správnom konaní pred odporcom krajský súd rovnako vyhodnotil ako neopodstatnenú, pretože tieto skutočnosti vyplývajú z overovacích doložiek na plnomocenstvách nachádzajúcich sa v administratívnom spise odporcu, pričom údaje v doložkách vychádzajú z predložených občianskych preukazov oprávnených osôb.

O trovách konania krajský súd rozhodol tak, že neúspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania v súlade s § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP nepriznal. Vo vzťahu k ostatným účastníkom poukázal na skutočnosť, že v zmysle citovaného zákonného ustanovenia im náhrada trov konania neprislúcha a návrh na ich náhradu ani nepodali.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, pretože prvostupňový súd v konaní nedostatočne zistil skutkový stav veci.

Uviedol, že oprávnené osoby uvedené v preskúvanom rozhodnutí odporcu neboli na pojednávaní pred krajským súdom riadne zastúpené. Advokátka JUDr. I. R. bola splnomocnená na základe plnomocenstva udeleného T. J., ktorý v správnom konaní vystupoval ako splnomocnený spoločný zástupca oprávnených osôb, pričom § 27 OSP mu ako zástupcovi – fyzickej osobe ukladá povinnosť konať výlučne osobne a neumožňuje, aby sa dal ďalej zastúpiť.

Následne navrhovateľ namietal, že sa krajský súd nevysporiadal s jeho námietkou vznesenou v opravnom prostriedku, odporca nevyznačil na prijatých podaniach týkajúcich sa uplatnenia reštitučných nárokov, či v písomnom podaní T. J. z 26. apríla 2004 boli aj prílohy, a ani nevykonal dokazovanie v tejto veci. Súd pritom mal vykonať dôkaz, ktorým by vyvrátil pochybnosť o uplatnenom nároku v súlade so zákonom č. 503/2003 Z. z., a nie iba konštatovať, že počet príloh na podacej pečiatke nie je vyznačený. Podľa názoru navrhovateľa krajský súd nepreskúmal všetky v spise doložené plnomocenstvá, pretože inak by odporcovi uložil, aby sa vypořiadal s tým, či MUDr. G. L., ktorej plnomocenstvo sa v predmetnom spise nachádza, je alebo nie je oprávnenou osobou. Navrhovateľ poukázal na to, že túto námietku uviedol len príkladmo a krajský súd mal vykonať dokazovanie, výsledkom ktorého by boli vylúčené tie plnomocenstvá na uplatnenie reštitučného nároku, ktoré sa predmetnej veci jednak netýkajú, a jednak zistenie včasnosti uplatnenia jednotlivých nárokov. Je preto podľa názoru navrhovateľa dôležité, aby súd vykonal dôkaz o tom, aké prílohy boli pripojené k žiadosti p. T. J. z 26. apríla 2004.

Navrhovateľ tiež nepovažoval za dostatočný spôsob, akým sa krajský súd vypořiadal s jeho námietkou voči preukazovaniu štátneho občianstva a trvalého pobytu oprávnených osôb. Namietol, že podpisy v rozpore s tým, čo je uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku, overovala až po uplatnení reštitučného nároku pracovníčka Obecného úradu D. p. L., pred ktorou dotknuté osoby podpisy len uznávali za vlastné. Neoveroval ich teda p. T. J. na základe predložených občianskych preukazov.

Ďalšia námietka navrhovateľa smerovala voči zisteniu krajského súdu ohľadom vytvárania samoučelného zoznamu oprávnených osôb, na ktorej navrhovateľ zotrval. V písomnom podaní z 26. apríla 2004 p. T. J., ktorým bol nárok na vrátenie vlastníctva k pozemkom uplatnený, uviedol p. J. ako prílohu zoznam členov urbárskej spoločnosti D. a členov pasienkovej spoločnosti D., ktorý však odporca pri prevzatí písomnosti ako prílohu nevyznačil. Podľa názoru navrhovateľa p. T. J. uplatnil reštitučné nároky za členov vyššie uvedených spoločností, a nie za oprávnené osoby, pričom nie je možné zistiť, či sú tieto

osoby totožné. Tento rozpor mal súd odstrániť dokazovaním, ktoré nevykonal a ani od účastníkov konania nežiadal, aby navrhli vykonanie dôkazov.

Čo sa týka pozemkov, na ktoré boli reštitučné nároky uplatnené, navrhovateľ spochybnil ich totožnosť s pozemkami, o ktorých odporca rozhodol. Poukázal pritom na to, že p. T. J. uvádza pozemky zapísané na PKV č. X. mpč. X., X., X., X., X., X. v celkovej výmere 568.316 m², a odporca rozhodol o pozemkoch zapísaných na PKV č. X. (predtým X.) mpč. X., X., X. a X. o celkovej výmere 545.927 m². Namietol, že z obsahu spisového materiálu vyplýva, že predmetné nehnuteľnosti boli predtým vo vlastníctve Potravinárskej spoločnosti v D. a nie Pastvinárskej spoločnosti v D., ako to konštatuje krajský súd v odôvodnení rozsudku. Z týchto nezrovnalostí navrhovateľ vyvodil záver, že predmetné nehnuteľnosti, vydanie ktorých p. T. J. uplatnil, nikdy neboli ani vo vlastníctve, ani v držbe bývalých urbárikov a bývalých želiaristov. Z tohto dôvodu je namieste konštatovať pochybnosť zoznamu oprávnených osôb vypracovaného za účelom uplatnenia reštitučného nároku, pretože osoby na ňom uvedené nepreukázali že oni alebo ich právni predchodcovia boli členmi Potravinárskej spoločnosti, ku ktorej sa vlastníctvo predmetných nehnuteľností viaže. Správny orgán podľa názoru navrhovateľa pochybil, keď sa na príslušné archívy neobrátil s dotazom na zoznamy Potravinárskej spoločnosti v D., ale na zoznamy osôb Bývalých urbárskych gazdov a Pastvinárskej spoločnosti D.

Napokon navrhovateľ odporcovi vytkol, že s ním ako s účastníkom konania nekonal, neoznámil mu začatie konania, neprizval ho na konania, rozhodnutie vydal bez prejednanja s ním. Uvedeným postupom odporca porušil ustanovenia správneho poriadku a nedostatočne zistil skutkový stav veci, v dôsledku čoho vydal rozhodnutie v rozpore so zákonom a navrhovateľa ako povinnú osobu poškodil, pretože priznal neoprávnené nároky osobám uvedeným v preskúmanom rozhodnutí.

Odporca a ani účastníci 1/ až 54/ odvolanie nepodali a k podanému odvolaniu navrhovateľa sa písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP), a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Účelom zákona č. 503/2003 Z. z. v platnom znení je zmiernenie následkov niektorých

majetkových krívd z obdobia rokov 1948 až 1990, obnovenie pôvodných vlastníckych vzťahov k pôde a úprava niektorých vlastníckych vzťahov v uvedených súvislostiach. Pri výklade ustanovenia § 1 citovaného zákona o rozsahu pôsobnosti tohto zákona, je potrebné mať na zreteli záujem oprávnených osôb, pokiaľ uplatnili nárok na vydanie veci, pôdy, budov a stavieb patriacich k pôvodnej P. usadlosti, ak sa obrátili na príslušný pozemkový úrad a výzvou na organizácie, o ktorých podľa objektívnych hľadísk boli presvedčené, že ich majetok držia, a to v lehotách uvedených v zákone č. 503/2003 Z.z.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k interpretácii zákona č. 503/2003 Z. z. uvádza, že v tomto prípade sa jedná o jeden z reštitučných zákonov, ktorými sa demokratická spoločnosť snaží aspoň čiastočne zmierniť následky minulých majetkových a iných krívd, spočívajúcich v porušovaní všeobecne uznávaných ľudských práv a slobôd zo strany štátu. Štát a jeho orgány ako aj obce sú teda povinné postupovať v konaní podľa tohto zákona v súlade so zákonnými záujmami osôb, ktorých ujma na základných ľudských právach a slobodách má byť aspoň čiastočne kompenzovaná. Tento výklad vychádza zo skutočnosti, že zmyslom všetkých reštitučných zákonov bolo zmiernenie následkov niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo v rozhodnom období. Ak teda zákonodarca si bol vedomý, že odstránenie všetkých krívd nie je reálne a že sa musí uspokojiť len s nápravou niektorých, nemožno potom pripustiť, aby výklad týchto právnych predpisov bol natoľko dogmatický a ústavne nekonformný, že by zakladal de facto voči niektorým osobám krivdy nové.

Zmiernenie následkov majetkových krívd podľa tohto zákona spočíva predovšetkým vo vydaní veci, ktorá bola oprávnenej osobe odňatá (§ 6 zákona č. 503/2003 Z. z.). Jednou z podmienok pre uplatnenie práva podľa tohto zákona je jeho uplatnenie oprávnenu osobou do 31. decembra 2004 na obvodnom pozemkovom úrade (§ 5 ods. 1 zákona 503/2003 Z. z.).

Účastníci 1/ až 53/ svoj nárok na vrátenie vlastníctva k predmetným pozemkom uplatnili prostredníctvom určeného spoločného zástupcu v zmysle § 37 ods. 2 zákona č. 330/1991 Zb., o čom svedčí záznam v zápisnici z členskej schôdze Pozemkového a lesného urbárskeho spoločenstva D. konanej 30. marca 2004, nachádzajúcej sa v administratívnom spise odporcu, podľa ktorého členská schôdza schválila a splnomocnila T. J. na zastupovanie oprávnených osôb Urbárskeho spoločenstva D. a Pasienkovej spoločnosti D. vo veciach na prinavrátenie vlastníckych vzťahov k pôde podľa zákona č. 503/2003 Z.z. Teda na to, aby bol pán T. J. oprávnený uplatniť nárok a vydanie nehnuteľnosti a nároky vyplývajúce zo

spoluvlastníctva v pozemkových úpravách postačoval súhlas majiteľov väčšiny podielov. Dodatočne dokladané písomné plnomocenstvá sú tak len potvrdením tejto skutočnosti, pričom oprávnenie T. J. vyplynulo už z rozhodnutia členskej schôdze.

Konanie podľa zákona 503/2003 Z. z. sa nespravuje zásadou koncentrácie, doklady potrebné na preukázanie skutočností podľa § 2 a § 3 zákona č. 503/2003 Z. z. je možné predkladať až do právoplatného skončenia veci, teda aj po tom, ako si účastník reštitučného konania uplatnil nárok na navrátenie vlastníctva. Včasné uplatnenie nároku oprávnenou osobou a preukázanie skutočností podľa § 3 sú, spolu s implikovanou podmienkou preukázania splnenia požiadavky § 2, samostatnými podmienkami, ktorých kumulatívne naplnenie („a zároveň“ v zákonnej formulácii) sa vyžaduje preto, aby danej osobe bolo možné navrátiť vlastníctvo k daným pozemkom, resp. rozhodnúť o náhrade podľa § 6 ods. 2 a 3 zákona č. 503/2003 Z.z.

Oprávnené osoby postupovali v súlade so zákonom, keď v prekluzívnej lehote prostredníctvom určeného zástupcu uplatnili reštitučný nárok na príslušnom obvodnom pozemkovom.

Je nesporné, že vôľa účastníkov 1/ až 53/ vyjadrená v ich podaní došlom odporcovi z 26. apríla 2004 jednoznačne smeruje k vydaniu pozemkov zapísaných vo vložkách č. X., X. a X., nachádzajúcich sa v katastrálnom území D..

Navrhovateľ v opravnom prostriedku proti preskúvanému rozhodnutiu odporcu, ako aj v odvolaní proti rozsudku krajského súdu namietal nesprávnosť postupu odporcu pri preberaní uplatnenie nároku. Podľa názoru navrhovateľa odporca tým, že v prezenčnej pečiatke nevyznačil počet príloh, znemožnil riadne posúdenie toho, ktoré osoby si riadne a včas uplatnili svoje práva do reštitučného konania a mal preto vykonať dodatočné dokazovanie s cieľom riadneho zistenia okruhu oprávnených osôb, ktoré si včas uplatnili nároky podľa zákona č. 503/2003 Z. z. tak, aby bola zrejماً ich totožnosť. Nie je totiž, podľa navrhovateľa zrejmé, či zoznam, na ktorý sa odporca odvoláva, bol skutočne pripojený k uplatneniu nároku a rovnako tak nie je zrejmé, ktoré z označených osôb doložili plnomocenstvo udelené T.J.

Zo samotného textu uplatnenie nároku z 26. apríla 2004 jednoznačne vyplýva, že T. J. vystupuje ako zástupca oprávnených osôb vo vzťahu k pasienkovému majetku bývalých urbárikov a želiaristov. Úlohou odporcu, ako správneho orgánu príslušného na konanie vo

veci, bolo v konaní preveriť uvedené skutočnosti spolu s vykonaním dokazovania potrebného na zistenie, či v prejednávanej veci boli splnené podmienky podľa § 2 a § 3 zákona č. 503/2003 Z.z.

Čo sa týka preukázania skutočnosti, ktoré prílohy boli odporcovi doručené v lehote podľa § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. (t. j. do 31. decembra 2004), je nutné vychádzať z toho, že ak po uplatnení nároku odporca nevyzýval na doplnenie podania a nežiadal doloženie dokumentov, ktoré podľa námietky navrhovateľa v administratívnom spise neboli doložené včas, treba mať za to, že sa v spise nachádzali. Pokiaľ navrhovateľ tvrdí opak, je povinný znášať dôkazné bremeno. Nedbanlivosť pracovníčky odporcu, ktorá dané podanie prevzala, nemôže totiž ísť na ťarchu oprávneným osobám. Z vlastného textu podania doručeného odporcovi 26. apríla 2004 je zrejmé, ktoré osoby a ku ktorým pozemkom si uplatňujú nárok na navrátenie vlastníctva. Z povahy vlastného konania pritom nie je vylúčené doloženie listín preukazujúcich tvrdené a zákonom vyžadované skutočnosti dodatočne.

Odporca prerušil konanie za účelom doplnenia nešpecifikovaných chýbajúcich podkladov a tiež zabezpečenia a skúmania archívnych listín a dokladov rozhodnutím z 02. novembra 2004, č. j. 2004/01043/Pr.k./Dr.Oz. Ako vyplýva z administratívneho spisu ďalej šlo o matričné doklady, resp. tituly, od ktorých dané osoby odvodzovali svoje postavenie oprávnených osôb podľa § 2 zákona č. 503/2003 Z.z.

Pokiaľ sám navrhovateľ nevie preukázať opak, treba mať za to, že k podaniu, ktorým bol uplatnený nárok podľa zákona č. 503/2003 Z. z. boli pripojené relevantné zoznamy osôb, ktoré sú buďto pôvodnými vlastníkami predmetných pozemkov patriacich do urbára, alebo ich právnymi nástupcami, pričom skutonosť, či tieto osoby sú aj oprávnenými osobami podľa § 2 zákona č. 503/2003 Z. z. bola predmetom vlastného konania pred odporcom.

Nemožno preto námietku navrhovateľa požadujúcu dodatočné dokazovanie vo veci včasnosti predloženia plnomocenstiev, zoznamov oprávnených osôb a ďalších listín vyhodnotiť ako dôvodnú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na § 34 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní („správny poriadok“) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), v zmysle ktorého hodnotenie dôkazov patrí do pôsobnosti správnych orgánov.

Proces hodnotenia dôkazov je ovládaný zásadou voľného hodnotenia dôkazov. Zásada voľného hodnotenia dôkazov predstavuje zložitý myšlienkový postup, pri ktorom na základe logických úsudkov a po starostlivom uvážení všetkých dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia správnym orgánom.

Pokiaľ ide o zásadu voľného hodnotenia dôkazov, zákon neurčuje a ani nemôže určiť pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať pri hodnotení ich vzájomnej súvislosti. Iba správny orgán posudzuje vierohodnosť dôkazných prostriedkov a rozhodne o ich osvedčení ako dôkazu. Hodnotením dôkazov z hľadiska ich pravdivosti potom správny orgán dochádza k záveru, ktoré skutočnosti možno považovať za pravdivé (dokázané).

Ak teda odporca na preukázanie štátneho občianstva a pobytu oprávnených osôb použil iba overovaciu doložku vyznačenú na príslušnom plnomocenstve a považoval v nej vyznačený údaj za vierohodný, nepochybil. Pri uznaní podpisu sa jednotlivé osoby prezentovali občianskym preukazom, ktorý je v zmysle § 1 ods. 1 zákona č. 162/1993 Z.z. o občianskych preukazoch (resp. § 2 ods. 1 zákona č. 224/2006 Z.z. o občianskych preukazoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) verejná listina, ktorou občan Slovenskej republiky preukazuje svoju totožnosť, štátne občianstvo Slovenskej republiky a ďalšie údaje zapísané v občianskom preukaze. Občiansky preukaz nahrádza všetky ďalšie listiny preukazujúce údaje v ňom zapísané. Osvedčovacia doložka pritom obsahuje meno a priezvisko danej osoby, jej rodné číslo, trvalý pobyt a číslo občianskeho preukazu, ktorým bola totožnosť tejto osoby overená.

Podľa názoru odvolacieho súdu sa žalovaný v súlade so zákonom riadil zásadou voľného hodnotenia dôkazov. V odôvodnení rozhodnutia uviedol skutočnosti, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie.

Navrhovateľ ďalej namietal, že odporca nezistil riadne totožnosť pozemkov s tým, že preskúmané rozhodnutie sa má týkať iných pozemkov, než ku ktorým bol uplatnený reštitučný nárok. V tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na skutočnosť, že preskúmaným rozhodnutím odporcu nebolo rozhodnuté o celom uplatnenom nároku, z čoho vyplýva aj namietaný rozdiel v pozemkoch, ktoré boli obsiahnuté v uplatnení a o ktorých odporca rozhodol. Túto skutočnosť odporca v odôvodnení predmetného rozhodnutia výslovne uviedol.

Odporca riadne doručil preskúmané rozhodnutie navrhovateľovi, pričom tento využil právo vyplývajúce mu zo zákona a v zákonom ustanovenej lehote podal voči nemu návrh na preskúmanie zákonnosti. Na námietku navrhovateľa obsiahnutú v opravnom prostriedku, že mu odporca neoznámil začatie konania a ani ho do konania neprizval ako účastníka, by bolo možné prihliadať, pokiaľ by táto mala za následok odňatie jeho možnosti konať vo veci s tým, že by už nebolo možné zjednať nápravu do právoplatného skončenia veci. V tomto prípade sa za konanie s povinnou osobou považuje aj doručenie rozhodnutia podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z., čím je mu poskytnutá možnosť namietat' jeho správnosť a zákonnosť pred tým, ako nadobudne právoplatnosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje na tomto mieste za vhodné uviesť, že v správnom súdnictve súd preskúmava zákonnosť preskúmaného rozhodnutia a postupu správneho orgánu, pričom od správneho orgánu preberá nielen dôkazný stav, ale aj jeho právne hodnotenie. Iným hodnotením, než ktoré vykonal správny orgán, by súd neprípustne a v rozpore so zákonom zasiahol do práva voľného hodnotenia dôkazov, ktoré patrí správne orgánu (§ 34 ods. 5 správneho poriadku). Správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej právnej veci sa zásadne obmedzí len na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádza, nie sú pochybné, najmä kvôli prameňu, z ktorých pochádzajú, alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania a ďalej na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Napokon správny súd pri preskúmaní zákonnosti správneho rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú právnu vec relevantný právny predpis.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že je namieste konštatovať, že z postupu a rozsudku krajského súdu je zrejmé, že dôsledne skúmal, či napadnuté rozhodnutie žalovaného je v súlade so zákonom. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v zásade stotožnil s právnymi závermi krajského súdu v tom, že rozhodnutie odporcu bolo vydané na základe dostatočne zisteného stavu veci, z ktorého odporca vyvodil správne skutkové i právne závery, rešpektujúc tiež viazanosť odvolacieho súdu rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s 246c ods. 1 veta prvá OSP). Prvostupňový súd preto nepochybil, keď napadnutým rozsudkom rozhodnutie odporcu potvrdil.

Námietku navrhovateľa, že účastníci 1/ - 53/ neboli na pojednávaní pred krajským

súdom riadne zastúpení JUDr. R., pretože táto v konaní vystupovala na základe plnomocenstva jej udeleného T. J. ako splnomocnencom účastníkov 1/ - 53/, ktorý však takéto plnomocenstvo nemohol udeliť (§ 27 OSP), Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhodnotil ako nedôvodnú. Navyše, táto námietka ani navrhovateľovi neprislúcha, pretože jeho procesné právo nie je v tomto prípade dotknuté.

T. J. vystupuje v konaní pred správnym orgánom a aj pred súdom ako zástupca podľa § 37 ods. 2 zákona č. 330/1991 Zb., ktorý upravuje osobitný spôsob zastúpenia skupiny osôb – účastníkov konania. Nemožno naň preto celkom aplikovať obmedzenia pre zastúpenie na základe plnomocenstva v zmysle § 24 a § 27 OSP, kedy splnomocnený zástupca – fyzická osoba môže konať jedine osobne, respektíve § 31 a nasl. Občianskeho zákonníka, kedy by sa pre udelenie plnomocenstva JUDr. R. vyžadovala existencia výslovného súhlasu účastníkov 1/ - 53/ ako splnomocniteľov (§ 34a O. z.). Paragraf 37 ods. 2 zákona č. 330/1991 Zb. neustanovuje žiadne obmedzenie pre spoločného zástupcu vo vzťahu k udeleniu plnomocenstva ďalšej osobe, špeciálne advokátovi. Jeho účelom je zjednodušenie, uľahčenie a zefektívnenie konaní, v ktorých môžu osoby podľa § 37 ods. 2 zákona č. 330/1991 Zb. vystupovať ako účastníci, tým spôsobom, že na všetky úkony za ne je oprávnená jediná osoba – spoločný zástupca. Obmedzenie možnosti splnomocniť advokáta na zastupovanie v konaní pred správnym konaním alebo pred súdom by preto bolo v rozpore s týmto zákonodarcom zamýšľaným účelom.

S ohľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 OSP v spojení s § 250j ods. 3 veta druhá OSP a § 250l ods. 1 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 OSP a § 142 ods. 1 OSP tak, že navrhovateľovi ich náhradu nepriznal, pretože v tomto konaní nebol úspešný, a odporcovi preto, že mu žiadne trovy z dôvodu podania neúspešného odvolania navrhovateľov nevznikli a ani ich náhradu neuplatnil. Účastníkom konania 1/ až 53/ právo na náhradu trov odvolacieho konania zo zákona nevyplýva.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. marca 2011

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková